

2. Халеєва І. І. Языковая политика: элемент или доминанта политики в области языкового образования. *Знание языка и языкознание*. М., 1998. С. 79.
3. Якунин В. А. Обучение как процесс управления. *Психологические аспекты*. Л. : ЛГУ, 1988. С. 159.
4. Особливості юридичної терміно-системи англійської мови / Н. М. Антонюк, О. Ю. Титаренко, І. В. Горохова. *Вісник Академії адвокатури України*. т. 1. 2008. С. 139–149.
5. Юлінецька Ю. В., Алексеев М. Е. Юридична англійська європейських судів: Збірник завдань для самостійної роботи студентів-юристів III курсу / Ю. В. Юлінецька, М. Е. Алексеев; Націон. ун-т «Одеська юридична академія». – Одеса: Фенікс, 2017. – 50 с.

Ключові слова: іноземна мова, самостійна робота, продуктивна навчальна діяльність, творча активність.

Ключевые слова: иностранный язык, самостоятельная работа, продуктивная учебная деятельность, творческая активность.

Key words: foreign language, independent work, productive learning activity, creative activity.

КОВАЛЕНКО НІНА ОЛЕКСАНДРІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
старший викладач кафедри іноземних мов № 2*

ЮРИДИЧНИЙ ПЕРЕКЛАД НІМЕЦЬКИХ ПРАВОВИХ ДОКУМЕНТІВ

Зв'язки України з Федеративною Республікою Німеччиною, Австрією, Швейцарією у всіх сферах життєдіяльності сприяють розширенню використання німецької мови, а напрацювання цих держав в області права можуть надати неоціненну послугу нашим юристам при удосконаленні правої системи країни. Відповідно, для цієї мети найбільш затребуваним є юридичний переклад німецьких правових документів і тому саме він вимагає додаткового розгляду і ближчого вивчення.

Переклад, слідуючи Л. К. Латишеву, «один з видів людської діяльності, найбільш досконалий вид мовного посередництва» [4, с. 23]. Ідеальним виконавцем подібного посередництва є професійний юрист з необхідним рівнем знання мови. У процесі розвитку і вдосконалення права, створена професійна мова юристів (Juristendeutsch), яка сприяє чіткій та достовірній передачі правових понять, а тексти юридичного характеру мають, згідно висловлювань І. С. Алексеевої, «клішовану» форму і трансформування їх змісту «повинно оформлятися раз і назавжди встановленим чином, відповідно суворих конвенцій» [1, с. 282]. Незважаючи на це, існує безліч підводних каменів, здатних ввести в оману і спотворити при перекладі отримувану інформацію.

Значну складність при перекладі юридичних текстів становлять терміни, які мають неоднакове тлумачення у різних джерелах, в одних словниках *Rechtsprechung* перекладається як судочинство та правосуддя, в інших – як судова практика, здійснення правосуддя.

Вводить в оману і велика синонімія понять, так судовий засідатель має кілька німецьких еквівалентів: *Schöffe*, *Gerichtsbeisitzer*, *Laienbeisitzer*. Терміни *Ersticking* і *Erwürgung* у німецько-російському юридичному словнику за редакцією П. І. Гришаєва позначаються, як задушення [3, с. 157, 159] і зовсім не вказано, що перше поняття позначає – вчадіти від газу, чаду, а друге – задушення за допомогою мотузки або іншого знаряддя вбивства. Ці приклади зовсім не вичерпують усіх випадків невизначеності, розпливчастості перекладу термінів, які в дійсності є однозначними у сучасній юридичній термінології.

Особливі труднощі для перекладу становлять складні іменники. У сучасній німецькій мові переважають складені юридичні терміни, вони можуть переводитися:

- простим іменником: *Sachverständige* – експерт, *Beweismittel* – доказ, *Tatsache* – факт, *Willkür* – свавілля, *Beweggrund* – мотив;
- складним іменником: *Rechtsordnung* – правопорядок, *Rechtsverhältnisse* – правовідносини, *Gesetzgebung* – законодавство, *Rechtsverletzung* – правопорушення;
- словосполученням прикметника і іменника: *Sozialversorgung* – соціальне забезпечення, *Strafrecht* – кримінальне право, *Grundgesetz* – основний закон, *Arbeitsstreitigkeit* – трудова суперечка, *Gerichtshof* – судова палата, *Rechtsfehler* – правова помилка;
- двома іменниками, один із яких у родовому відмінку: *Gerichtszweig* – сфера підсудності, *Sachverhalt* – обставини справи, *Sicherungsmaßnahme* – захід безпеки;
- іменником із прийменниковою групою: *Abwehrrecht* – право на самозахист, *Unfallsversicherung* – страхування від нещасного випадку, *Altersrente* – пенсія за віком, *Behindertenhilfe* – допомога внаслідок інвалідності.

Юридичні терміни доводиться переводити і словосполученнями, що складаються більше аніж із трьох слів: *Eröffnungsbeschuß* – постановою про прийняття справи судом до свого провадження, *Schriftsatz* – документ, підготовлений стороною в ході процесу, *Anwaltszwang* – обов'язкова участь адвоката у судовому процесі.

Іноді компоненти складного німецького іменника не відповідають повністю або частково перекладові. Наприклад, термін *Wohngeld* – дотація на оренду житла [5, с. 527] має інше значення, аніж варто було б очікувати із значень його компонентів.

Часто переклад німецької юридичної термінології практично неможливо знайти у сучасних словниках і значення словосполучення «*früher erster Termin*» (попередній усний розгляд в суді у цивільних справах) або складного іменника «*Haupttermin*» (усне слухання у цивільній справі) доводиться вишукувати в німецьких тлумачних словниках.

Із сказаного вище можна зробити висновок, що весь комплекс проблем, які зустрічаються при роботі із німецькою юридичною літературою, могли б вирішити професійні та якісні юридичні словники.

Список використаної літератури:

1. Алексеева И. С. Введение в переводоведение / И. С. Алексеева. – М. : Академия, 2006. – 352 с.
2. Галанза Л. П. Немецкая юридическая терминология и особенности ее перевода: на материале терминологии уголовного права / Л. П. Галанза // Правоведение, 1966. – № 1. – С. 120–126.
3. Гришаев П. И. Немецко-русский юридический словарь: около 46 000 терминов / П. И. Гришаев. – М. : Руссо, 1999. – 624 с.
4. Латышев Л. К. Технология перевода. Текст.: уч. пос. по подготовке переводчиков (с нем. яз.) / Л. К. Латышев. М. : НВИ-Тезаурус, 2003. – 280 с.
5. Німецько-український словник юридичних термінів. – Одеса : Національний університет «Одеська юридична академія, 2017. – 576 с.

Ключові слова: юридична термінологія, правова система країни, переклад документів, складність перекладу.

Ключевые слова: юридическая терминология, правовая система, перевод документов, сложность перевода.

Key words: legal terminology, legal system, translation of documents, complexity of translation.

БОНДАР-ФУРСА ОЛЬГА СТЕПАНІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
старший викладач кафедри іноземних мов
та соціально-гуманітарних дисциплін
Київського інституту інтелектуальної власності та права*

МОЖЛИВІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ СЛЕНГУ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Останніми роками з'явилося чимало публікацій, присвячених молодіжному сленгу, загалом особливостям розмовної мови, новітнім запозиченням, експресивним елементам (що особливо властиві молодіжному сленговому мовленню). Укладено «Словник новотворів української мови», «Нове в українській лексиці: Словник-довідник». Активно досліджується і український, і російський, і англійський сленг.

Для вивчення англомовних впливів на український сленг слід якнайширше залучати матеріали не лише англійської мови як такої (включаючи її американський варіант), а й сленг англійської мови (див., наприклад, зокрема, так званий «загальний американський сленг». За визначенням Ю. К. Волошина, «загальний американський